

JURIDISCH
Frits Hommersom
Watersportadvocaat

VEILIGHEID
Olaf Tompot
Woordvoerder KNRM

VAARPRAKTIJK
Rowena van der Maat
Varen doe je Samen!

VAAREXPERT

Lastige watersportvragen beantwoord

Rowena van der Maat: “Het is kennelijk druk op het water op het moment dat Daan Dijkstra met zijn motorjacht op de Waal vaart. Er is veel beroepsvaart, maar uit het verloop en de goede afloop van dit incident kunnen we afleiden dat Dijkstra het vaarwater goed kent en beschikt over een marifoon en navigatieprogramma. Zijn marifoon stond op het blokkanal van het desbetreffende riviervak. Het oplopende vrachtschip naderde echter met veel snelheid en zal dit ongetwijfeld aan Daan hebben kenbaar hebben gemaakt. Dijkstra durfde echter om begrijpelijke redenen niet verder naar stuurboordwal te gaan, zeker niet bij een krib. Daar is veel stroming, waardoor er vervelende draaikolken kunnen ontstaan waarmee hij uiteraard zo min mogelijk te maken wilde hebben. Uit het verslag blijkt dat hij dit in het marifooncontact heeft uitgelegd, maar dat de beroepsschipper het motorjacht toch vroeg of, liever gezegd, min of meer dwong om verder uit te wijken. Uiteindelijk voer het grote schip kennelijk rakelings langs het motorjacht, dat zich daardoor genoodzaakt zag om uit te wijken tussen de kribben en flink gas terug te nemen en zelfs hard achteruit te slaan. Daardoor liep dit

**Het RPR zegt
‘klein wijkt voor
groot, ook in
engten’**

incident goed af.

De vraag wie hier voorrang had, is echter niet makkelijk te beantwoorden. Op de Waal geldt het Rijnvaart Politie Reglement, kortweg RPR. Hierin is afgesproken: ‘klein wijkt voor groot, ook in engten’. Op basis

DE VRAAG

“Op de Waal liep een groot vrachtschip stroomopwaarts met veel snelheid mijn motorjacht op. Op dat moment kwamen ons twee andere, elkaar oplopende grote schepen in de afvaart tegemoet. Ik gaf per marifoon aan niet te kunnen wijken naar de kribben. De beroepsschipper voer uiteindelijk zeer dicht langs, waardoor ik toch tussen de kribben belandde. Terecht?”

Daan Dijkstra

daarvan zou je kunnen beargumenteren dat de beroepsschipper voorrang had. In de RPR staat echter ook het basisbeginsel van ‘goed zeemanschap’, waarbij geldt dat beiden er alles aan moeten doen om een aanvaring of gevaar te voorkomen. Vanuit dat oogpunt is het logisch dat Dijkstra het niet met de beroepsschipper eens was. Hij vond het onveilig nog verder naar de stuurboordwal uit te wijken.

Er zijn in dit geval enkele zaken van belang. Klein wijkt voor groot staat voorop en is, zeker in het RPR, een zwaarwegende en belangrijke regel. Dus Dijkstra had op zijn beurt de situatie eerder aan moeten zien komen en bijvoorbeeld eerder wat gas terug kunnen nemen en rustig varende tussen de kribben wachten tot het hem oplopende, snellere en grotere schip gepasseerd was. Aan de andere kant mag zo’n groter schip alleen inhalen als daar voldoende ruimte voor is. Als dit niet het geval is, dient het vaart te verminderen totdat het wel kan. Je kunt immers niet van een boot verlangen dat deze uitwijkt als daar geen ruimte voor is.

In dit geval heeft de schipper van het motorjacht de beroepsschipper via de marifoon aangeroept en aangegeven niet verder naar stuurboordwal te kunnen.

Als schipper is Dijkstra de enige die kan inschatten en bepalen of dat kan of niet. De beroepsschipper weet bijvoorbeeld niet wat de diepgang van het motorjacht is. Hij dient dus te vertrouwen op het oordeel van Dijkstra en mag hem niet dwingen uit te wijken naar een plek waar het motorjacht niet kan varen.

Wat Dijkstra goed heeft gedaan, is de marifoon pakken. In dergelijke gevallen is vroegtijdig marifooncontact de beste methode om te bepalen wat voor iedereen de beste oplossing is. Zo hadden ze bijvoorbeeld kunnen afspreken dat het motorjacht tijdig wat vaart zou minderen, zodat het

**Bij onduidelijkheid
is overleg altijd
de beste
oplossing!**

passeren zo vlot mogelijk plaats zou vinden en dan niet naast een krib, maar op een breder bevaarbaar stuk (tussen twee kribben). In het kader van ‘goed zeemanschap’ mag beroepsvaart de recreatievaart nooit in een onveilige situatie brengen of deze naar believen opzij dwingen. Want: **Men kan enkel voorrang krijgen als de ander in staat is om deze te verlenen.** En bij onduidelijkheid is overleg altijd de beste oplossing, evenals op tijd anticiperen. 🗨️

Ook een vraag voor ons panel? waterkampioen@anwb.nl o.v.v. ‘Vaarexpert’